گزارش یک

رضا علیپور

این وکلای کارچاق‌کن و مالیات‌گریز!

رئیس قوه قضائیه خطاب به متهمی که وکیل هم هست: وقتی به جای حق‌الوکاله دلار و سکه می‌گیرید یعنی شفاف نیستید

روز گذشته رئیس قوه قضائیه در جلسه بازپرسی یک پرونده حاضر شد که هر دو طرف پرونده متهم بودند. یکی از طرفین این پرونده وکیلی بود که مبالغ هنگفتی به شکل دلار، طلا و ملک بابت وکالت یک پرونده قضایی دریافت کرده‌بود و طرف دیگر نیز فرد خلافکاری بود که به واسطه پرونده دیگری بازداشت شده‌بود. متهم که خود وکیل بود از یک‌سو در جریان پرسش‌وپاسخ با رئیس قوه قضائیه مدعی بود سالانه تا ۱۰۰ میلیون تومان هم مالیات پرداخته کرده و از سوی دیگر ادعا می‌کرد: ۹۹ درصد وکلا برای فرار از مالیات دلار یا سکه می‌گیرند.

این وکیل همچنین مدعی شد که در حدود ۲۰۰ پرونده، حدود ۱۰۰ میلیارد حق‌الوکاله گرفته که البته متهم دیگر پرونده خطاب به حجت‌الاسلام اژه‌ای گفت: حاج آقا این فرد دروغ می‌گوید فقط در یک پرونده ۳۰۰ میلیارد از من گرفته است.

در جریان این رسیدگی رئیس قوه قضائیه خطاب به متهم وکیل یادآور شد که طبق قانون وکالت، میزان حق‌الوکاله را باید در قرارداد بنویسید و یک نسخه از قرارداد را به دادگاه تحویل دهید، اما شفاف نیستید. وقتی دلار و سکه می‌گیرید یعنی شفاف نیستید.

اظهارات بیان‌شده توسط متهم و متهم وکیل در جریان سرکشی رئیس عدلیه بار دیگر نمایی واضح‌تر از پشت پرده وضعیت دادگستری‌های کشور را نمایان کرد. حقیقت این است که برخی از وکلا با طرح ادعاهایی مبنی بر داشتن ارتباطات خاص درون قوه قضائیه، دادگستری‌ها و کلانتری‌ها به افرادی که اتفاقاً معمولاً پرونده‌های خلاف یا مشکوکی دارند وعده‌هایی در خصوص حل پرونده‌های آنها با هزینه‌هایی سرسام‌آور می‌دهند.

در این میان دور از ذهن نیست که حتی برخی از این افراد ارتباط خاصی هم داشته باشند. هرچند مطمئناً این ارتباطات به اندازه ادعاهای این کارچاق‌کن‌ها نیست، ولی این افراد کمترین نفوذ خود را نیز بزرگ‌نمایی می‌کنند تا بتوانند حداکثر استفاده خود را انجام دهند و متأسفانه این افراد موجب شده‌اند که وکالت از منظر بسیاری از افراد به عنوان حرفه‌ای دیده شود که در آن وکیل فردی کارچاق‌کن است که به واسطه آشنایانی که در قوه قضائیه دارد می‌تواند پرونده را از روند معمول آن خارج کرده و به شکل غیرمنطقی جلو ببرد و همین مسئله موجب می‌شود که حتی افرادی که خود را هم محق می‌دانند برای اینکه مطمئن شوند پرونده آنها به نتیجه می‌رسد با پرداخت هزینه‌های گزاف این کارچاق‌کن‌های اصطلاحاً وکیل، سعی کنند پیروز پرونده شوند. در این میان این سری از وکلا برای اینکه هیچ اثری از خود باقی نگذارند، در حالی که به موجب قانون وکالت ملزم هستند که میزان حق‌الوکاله خود و نحوه پرداخت آن را در قرارداد الکترونیک وکالت ذکر کنند با کم‌اظهاری میزان حق‌الوکاله، اصطلاحاً قراردادی خصوصی بین خود و موکل امضا می‌کنند و در حالی که تعرفه وکالت براساس هر نوع و مبلغی از پرونده‌ها، سالانه توسط قوه قضائیه اعلام می‌شود با دریافت پیش‌پرداخت‌های سنگین که معمولاً غیرنقدی به شکل دلار، طلا و ملک است و همچنین واریز وجه به حساب افرادی غیر از خود وکیل، فرار مالیاتی انجام می‌دهند. در نتیجه بعد از آنکه پس از مدتی پرونده‌ها به جایی نمی‌رسد به راحتی مدعی می‌شوند که موکل چیزی غیر از حق‌الوکاله اعلام‌شده در قرارداد الکترونیکی وکالت پرداخت نکرده و حتی از وعده‌هایی که در خصوص بازگرداندن حق‌الوکاله یا انجام نفوذ خاص در جریان پرونده داده‌بودند، شانه خالی می‌کنند.

حتی هر چند معمول است که پیش از رسیدگی، مدیر شعبه دادگاه اگر مشاهده کند میزان حق‌الوکاله اعلامی از تعرفه وکالت مصوب قوه قضائیه کمتر است از موکل در خصوص مبلغ واقعی حق‌الوکاله سؤال می‌کند، اما این وکلا با موکل خود شرط می‌کنند که میزان حق‌الوکاله را همان مبلغی که در قرارداد حق‌الوکاله گفته شده اعلام کنند وگرنه از انجام وکالت و نفوذ در خصوص پرونده‌ها خودداری خواهند کرد و معمولاً نیز موکلان از اعلام رقم واقعی وکالت خودداری می‌کنند و به این روش یکی از مسیرهایی که برای تضمین قانونی بودن میزان حق‌الوکاله‌ها وجود دارد مسدود می‌شود.

با وجود همه این‌ها، این‌گونه هم نیست که تعرفه برخی از وکلای خاص که ادعاهای مخصوص دارند و حق‌الوکاله‌های نجومی می‌گیرند از چشم مدیران کانون یا مرکز وکلای قوه قضائیه مخفی مانده باشد، اما شوربختانه دیده شده اتفاقاً این افراد خود یا سابقه‌ای در کرسی‌های مدیریتی وکلا دارند یا از نزدیکان مدیران آنها بوده‌اند و همین مسئله موجب‌شده نسبت به تخلف‌های آنها با نگاه اغماض نگریسته شود. در این شرایط امیدواری اصلی این است که با شفاف شدن هر چه بیشتر سازوکارهای قوه قضائیه راه هرگونه اعمال نفوذ نسبت به پرونده‌ها توسط برخی از افراد خاطی بسته شود و از سوی دیگر با باز شدن سد دریافت پروانه وکالت به واسطه قانون تسهیل صدور مجوزها، وکلای بیشتری وارد این عرصه شوند که ضمن شکستن تعرفه‌های سنگین انحصارگران، مسیر را برای نمایان شدن راهکارهای حقوقی پرونده‌ها حداقل به کسانی که محق هستند نمایان کنند تا دیگر تصور نکنند تنها راه رسیدن آنها به حقشان طی کردن مسیرهای انحرافی و باج دادن به کارچاق‌کن‌هاست.

گزارش ۲

مهسا گربندی

بسیج جامعه فرهنگیان طی نامه‌ای سرگشاده خطاب به رئیس‌جمهور خواستار توجه به مطالبات معیشتی معلمان شد

سهم معلمان عدالت‌آموز، تبعیض نیست

هم فاصله حقوق‌ها و هم نابرابری در مزایای رفاهی، خسته و ناامیدشان کرده. بارها و بارها گلایه کردند و حرفشان را از طریق رسانه یا حتی در جلسات با مدیران و مسئولان نظام آموزشی به گوش آقایان رساندند، اما جز اینکه با آنها همدلی و همدردی شود، دردی از آنها دوا نشد. حالا همین موضوع تبدیل به مطالبه‌ای از سوی سازمان بسیج فرهنگیان شده که در نامه‌ای به رئیس‌جمهور، خواستار پاسخ روشن و اجرایی به آن شده است.

«منِ معلم هر روز صبح پا می‌شوم، با ماشین شخصی یا سرویس، یک یا دو ساعت راه می‌روم تا به مدرسه برسم و برگردم، آیا من حق ایاب‌وذهاب نمی‌خواهم؟ اگر مجبور باشم در روستایی دور خدمت کنم، آیا نباید از حق مسکن برخوردار باشم؟ چرا کسی معلمان را آن‌طور که باید نمی‌بیند؟»

این سؤالات از دل یک روز کاری معمولی در آموزش‌وپرورش بیرون می‌آیند، از مسیرهای طولانی تا مدرسه، از هزینه‌هایی که با رسیدن به کلاس درس پایان نمی‌گیرند و از دریافتی‌ای که قرار است بخش زیادی از این هزینه‌ها صرفشان شود. برای همین رقم حقوق را بالا و پایین می‌کنند و می‌پرسند که چرا در نظام پرداخت کارکنان دولت، قواعد برخورداری از حقوق و مزایا میان قشر معلمان و دیگران تا این اندازه متفاوت است؟!

■ درد نابرابری و تبعیض

آقای قائمی یکی از معلمانی است که درباره وضعیت معیشتی فرهنگیان گلایه دارد. او معتقد است آنچه مطالبه معیشتی معلمان را به مسئله‌ای جدی تبدیل کرده، احساس نابرابری در سازوکار پرداخت‌ها و تفاوت میان امکاناتی است که کارکنان دستگاه‌های مختلف در اختیار دارند و آنها نه! او به «جوان» می‌گوید: «به‌عنوان یک معلم باید عرض کنم که یکی از مطالبات قدیمی و خاک‌خورده جریان معلمی، مسئله معیشت و دریافتی‌هاست، اما حرف ما، برخلاف آن چیزی که بیرون از جامعه معلمان روایت می‌شود، این است که اساساً درد و گلایه ما از تفاوت‌ها و تبعیض‌هایی است که در فرایند پرداخت وجود دارد.» او با اشاره به فاصله میان حداقل و حداکثر حقوق کارکنان ادامه می‌دهد: «وقتی شکاف بزرگی میان کسی که حداکثر حقوق را دریافت می‌کند و کسی که مانند ما حداقل حقوق را می‌گیرد وجود دارد، احساس ناعدالتی می‌کنیم. البته نمی‌گوییم که باید حقوق‌ها یکسان باشد، بلکه حرفمان این است که اگر منابعی وجود دارد، همه باید در یک نسبت منطقی و عادلانه از آن برخوردار باشند. اصلاً سؤال مهم‌تر اینکه آیا مبنای این تفاوت دریافتی‌ها مشخص است؟ ما عدالت و انصافی در آن نمی‌بینیم!»

قائمی یکی از مصادیق این شکاف حقوق‌ها را شیوه افزایش سالانه دستمزدها می‌داند: «وقتی قرار است حقوق همه کارکنان ۲۰ درصد افزایش پیدا کند، برای کسی که ۲۰ میلیون تومان حقوق می‌گیرد، این افزایش ۴ میلیون تومان است، اما برای کسی که ۱۰۰ میلیون تومان می‌گیرد، افزایش ۲۰ درصدی معادل ۲۰ میلیون تومان خواهد بود. این چه نسبتی از عدالت است؟ همین تفاوت‌هاست که ما را آزار می‌دهد. انتظار داریم نظام پرداخت اصلاح شود. شرایط اقتصادی کشور و شرایط دشوار آن را هم درک می‌کنیم، اما در کنار این شرایط، باید به شکاف موجود نیز توجه کرد.»

او با بیان اینکه مطالبه معلمان نباید به درخواست امتیاز ویژه برای این قشر تقلیل پیدا کند، می‌گوید: «ما نمی‌خواهیم خودمان را برتر از دیگران بدانیم. اما معتقدم که جریان معلمی باید پرچم‌دار عدالت باشد، عدالتی که معلمان و همه افرادی که در شرایط مشابه قرار دارند، بتوانند در آن سهم داشته باشند. این موضوع فقط به حقوق محدود نمی‌شود، مزایا و تسهیلات را هم در بر می‌گیرد.»

این معلم با اشاره به تفاوت میان حکم کارگزینی و دریافتی نهایی کارکنان آموزش‌وپرورش می‌گوید: «معلمان از معدود گروه‌هایی هستند که دریافتی‌شان از رقم مندرج در حکم کارگزینی کمتر است! بخشی از این تفاوت به مزایا و تسهیلاتی برمی‌گردد که در دستگاه‌های مختلف وجود دارد اما برای معلم نه.»

قائمی با اشاره به هزینه‌هایی که رفت‌وآمد روزانه برای معلمان ایجاد می‌کند، می‌افزاید: «منِ معلم صبح از خانه بیرون می‌آیم و با ماشین شخصی یا سرویس، یک یا دو ساعت مسیر طی می‌کنم تا به مدرسه برسم و برگردم. آیا من نباید از حق رفت‌وآمد برخوردار باشم؟ اگر مجبور باشم در یک روستای دور خدمت کنم، آیا نباید حق مسکن داشته باشم؟ مسئله این است که چرا چنین امکاناتی برای برخی کارکنان در نظر گرفته می‌شود، اما معلمان از آنها به همان شکل برخوردار نیستند.»

■ راهی برای کاهش شکاف دریافتی‌ها

قائمی راه‌حل را در اصلاح ساختار پرداخت و شفاف‌شدن معیارهای تخصیص مزایا می‌بیند: «بدون شک باید ساختار و نظام پرداخت، مبتنی بر عدالت اصلاح شود. نه اینکه هر دستگاهی که قدرت چانه‌زنی بیشتری دارد، دریافتی بیشتری هم داشته باشد.»

او با اشاره به تصمیم‌های پیش‌رو درباره بودجه سال ۱۴۰۶، خواستار توجه به فاصله دریافتی کارکنان در تعیین میزان افزایش حقوق می‌شود: «انتظار داریم در بودجه سال ۱۴۰۶ بتوانیم بخشی از این شکاف را جبران کنیم. اگر قرار باشد مانند سال‌های گذشته، درصد ثابتی برای افزایش حقوق همه در نظر گرفته شود، این فاصله می‌تواند بیشتر و بیشتر شود. در چنین شرایطی، افزایش پلکانی حقوق به نفع حداقل‌بگیران باید مورد توجه قرار بگیرد.» قائمی در ادامه با اشاره به استمرار فعالیت معلمان، با وجود دشواری‌های معیشتی، می‌گوید: «معلمان با همه سختی‌ها و چالش‌هایی که وجود دارد، همیشه پای کار هستند و هیچ‌وقت بنای تعطیلی کلاس را نداشته‌اند و نخواهند داشت. اما این نباید باعث شود مسئولان از کنار مشکلات معیشتی آنها بگذرند یا تصور کنند چون معلمان به کار خود ادامه می‌دهند، نیازی به رسیدگی وجود ندارد. باید به این موضوع توجه جدی شود؛ چراکه اگر مسائل از سرچشمه حل نشوند، ممکن است در آینده هزینه‌های بیشتری برای کشور ایجاد کنند.»

محمدمهدی صافی | جوان

این معلم در پایان، درباره آنچه بهره‌برداری سیاسی از مطالبات فرهنگیان می‌داند، می‌گوید: «از برخی جریان‌های سیاسی گلایه داریم که از این مطالبه به‌حق، بهره‌برداری سیاسی می‌کنند. من به‌عنوان معلم راضی نیستم هر جریان سیاسی بخواهد با برچسب‌زدن یا پیوندزدن خودش به مطالبه ما، از این موضوع برای پیشبرد اهداف سیاسی خود استفاده کند. معتقدیم این کار باید به دست جریان‌هایی پیگیری شود که دغدغه‌مند، دلسوز و به فکر معلمان هستند.»

■ نامه‌ای خطاب به رئیس‌جمهور

در همین راستا روز گذشته سازمان بسیج فرهنگیان در نامه‌ای سرگشاده خطاب به مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، با اشاره به ضرورت اصلاح عادلانه نظام پرداخت کارکنان دولت، خواستار ارائه برنامه‌ای روشن و زمان‌بندی‌شده برای رفع تبعیض در حقوق، مزایا و تسهیلات رفاهی معلمان شد. در این نامه آمده است که مناعت و قناعت معلمان نباید موجب بی‌توجهی مسئولان به وضعیت معیشتی آنان شود و عدالت در پرداخت باید در قالب تصمیم‌های اجرایی و قابل‌سنجش، تحقق یابد. در ادامه متن کامل این نامه آمده‌است: جمهوری اسلامی ایران به برکت عنایات الهی و تفضلات ذوات مقدسه معصومین علیهم‌السلام و با تدابیر، رهنمودها و فرامین حکیمانه امام عظیم‌الشأن (رحمۀالله‌علیه)، رهبر شهید (قدس‌الله‌نفسه‌الزکیه) و رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی)، در مسیر عدالت‌خواهی و توجه به مستضعفان و اقشار کم‌برخوردار جامعه، پرچم‌دار بوده و دستاوردهای فراوانی داشته است. در عرصه‌های عمرانی، بهداشت و درمان، تأمین زیرساخت‌ها، آموزش و بسیاری از شئون دیگر، کارهای بزرگی صورت گرفته که نادیده‌گرفتن آنها با انصاف سازگار نیست. کشوری که پیش از انقلاب اسلامی در بسیاری از این زمینه‌ها با خلأ و نقصان و بی‌عدالتی‌های آشکار مواجه بود. یکی از گفتمان‌ها و شعارهایی که جنابعالی چه در ایام انتخابات ریاست‌جمهوری و چه پس از آن، مکرراً بر آن تأکید داشته و دارید، عدالت و عدالت‌خواهی در جامعه است. مفهومی بلند که سخن گفتن از آن در جای خود ارزشمند و ضروری است، امّا حلاوت آن هنگامی در کام مردم خواهد نشست که آثارش را در زندگی خویش ببینند.

در کنار این توفیقات، در برخی عرصه‌ها همچنان کاستی‌هایی وجود دارد که لازم است همان اراده‌ای که در میدان‌های دیگر برای رفع محرومیت و برقراری عدالت به کار گرفته شده است، در این عرصه‌ها نیز به میدان آید. از جمله این عرصه‌ها، اقتصاد و در دل آن، مسئله پرداخت و میزان بهره‌مندی کارکنان دولت از حقوق و مزایا است.

گزارش‌های موجود از نظام پرداخت کارکنان دولت مؤید آن است که در سال‌های گذشته، نظام‌های متعدد و متفاوت پرداخت در دستگاه‌های مختلف شکل گرفته و کارکنان از قواعد و امکانات عادلانه‌ای برخوردار نیستند. برخی از دستگاه‌ها از جمله آموزش‌وپرورش در چارچوب قانون مدیریت خدمات کشوری قرار دارند، درحالی‌که تعداد قابل‌توجهی از دستگاه‌ها و مجموعه‌ها از قوانین خاص و نظام‌های پرداخت متفاوت برخوردارند و همین تفاوت‌ها، به‌تدریج شکاف‌هایی در میزان دریافتی و بهره‌مندی کارکنان ایجاد کرده است. این شکاف و تبعیض، نه‌تنها در اعداد و ارقام، بلکه در مصادیق عینی نیز خود را نشان می‌دهد. آموزش‌وپرورش از معدود دستگاه‌هایی است که دریافتی کارکنان آن از میزان مندرج در حکم کارگزینی کمتر است. از سویی، نمی‌توان از نقش اجتماعی و راهبردی معلمان نیز چشم‌پوشی کرد. هرگونه تزلزل در امنیت معیشتی این قشر، می‌تواند بر کیفیت کار، انگیزه خدمت و اعتماد عمومی به نهاد تعلیم‌وتربیت اثر بگذارد. بی‌توجهی به معیشت معلم، می‌تواند هزینه‌هایی برای نظام آموزشی و کشور ایجاد کند که بسیار فراتر از هزینه‌های اصلاح حقوق و رفاه معلمان باشد.

جناب آقای رئیس‌جمهور؛ جنابعالی در حوزه آموزش‌وپرورش و به‌ویژه نهضت مدرسه‌سازی توجهاتی داشته‌اید که شایسته قدردانی است، اما سرچشمه اصلی تعلیم‌وتربیت، مدرسه‌ای است که معلم در آن حضور دارد. در سال‌های گذشته اقداماتی برای بهبود وضعیت معیشتی معلمان صورت گرفته و این تلاش‌ها قابل‌انکار نیست، اما بخشی از اقداماتی که انجام شده، در حقیقت از وظایف طبیعی و قانونی دولت در قبال کارکنان خود بوده است و همچنان مطالبات و حقوق دیگری بر زمین‌مانده که تحقق آنها نیازمند تصمیم و اراده‌ای مشخص است. برنامه‌ای که در آن تکلیف چند مسئله اساسی باید به طور شفاف مشخص شود:

آیا وزارت آموزش‌وپرورش همچنان در چارچوب قانون مدیریت خدمات کشوری باقی خواهد ماند یا دولت برای اصلاح این ساختار و ایجاد نظام پرداخت عادلانه، برنامه‌ریزی خواهد کرد؟

مبنای افزایش حقوق کارکنان در سال ۱۴۰۶ با چه منطقی و بر اساس چه نسبتی با تورم، هزینه‌های واقعی زندگی و عدالت، تعیین خواهد شد؟

برای نزدیک‌شدن سطح حقوق، مزایا و برخورداری‌های رفاهی معلمان به کارکنان دستگاه‌هایی که از نظام‌های پرداخت متفاوت بهره می‌برند، چه تدبیری اندیشیده شده است؟

سهم معلمان از تسهیلات مسکن، وام‌های رفاهی و پوشش‌های بیمه‌ای تکمیلی چه خواهد بود و این سیاست‌ها از چه زمانی اجرایی می‌شوند؟

سخن از پاسخ‌های کلی و تکرارشونده نیست؛ جامعه امروز به یک برنامه عملیاتی با زمان‌بندی مشخص نیاز دارد. سیاست‌های اعلام‌شده باید در قالب عدد، اعتبار و حکم اجرایی خود را نشان دهند.

معلمان این کشور سال‌ها با مناعت و قناعت، بار تعلیم‌وتربیت را بر دوش کشیده‌اند و در سخت‌ترین شرایط پای‌کار مدرسه و دانش‌آموز بوده‌اند. این مناعت و قناعت، مسئولان امر را از توجه به وضع معیشت ایشان بی‌نیاز نمی‌کند؛ بلکه هرچه این قشر با صبر و نجابت بیشتری دشواری‌ها را تحمل کرده باشد، وظیفه مسئولان در چاره‌اندیشی برای آن دشواری‌ها، سنگین‌تر خواهد بود.

این مطالبه، با حفظ احترام به تلاش‌های انجام‌شده و با درنظرگرفتن شرایط کشور، از سوی سازمان بسیج فرهنگیان با جدیت دنبال خواهد شد. با این امید که دولت محترم، برای آنچه سال‌ها درباره عدالت، تکریم معلم و بهبود معیشت ایشان گفته می‌شود، برنامه‌ای روشن، زمان‌بندی‌شده و قابل‌اجرا، ارائه نماید.»

به گزارش «جوان»، پرواضح است معلمی که هر روز در کلاس از عدالت می‌گوید، نباید بیرون از کلاس، خود به دنبال نشانه‌ای از عدالت در فیش حقوقی‌اش باشد. بی‌تردید مشکل امروز معلمان فقط چند درصد افزایش حقوق یا اضافه‌شدن یک ردیف به دریافتی ماهانه‌شان نیست، آنها درد قدیمی و زخم کهنه تبعیض را بارها و بارها حس کرده‌اند و می‌خواهند برای کاهش این شکاف حقوق و دستمزدها فکری شود. حال باید منتظر ماند و دید که نه در حرف بلکه در عمل گامی واقعی برای کاهش شکاف حقوق کارکنان دولت برداشته می‌شود؟ پاسخ این سؤال نه در حرف‌های مسئولان پشت تریبون و در وعده‌هایشان، بلکه در تصمیم‌هایی مشخص خواهد شد که معلمان بتوانند اثرشان را در زندگی روزمره خود ببینند.

گزارش ۳

زهرا چیذری

پای ربات‌ها به اتاق عمل باز می‌شود

مدیر کل تجهیزات و ملزومات پزشکی سازمان غذا و دارو: بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، تا عید نوروز ۵ ربات جراح در ۵ بیمارستان کشور عملیاتی خواهد شد

در شرایطی که جنگ، محاصره اقتصادی و تحریم‌ها به دنبال فشار حداکثری به کشورمان هستند، اما متخصصان کشورمان همچنان با تلاش و تاب‌آوری نه‌فقط شرایط را مدیریت می‌کنند که گام‌های تازه‌ای را در راستای پیشرفت دانش و تکنولوژی برمی‌دارند. یکی از این گام‌ها ورود ربات‌های جراح به بیمارستان‌های کشور است. آن‌طور که علی علیزاده، مدیر کل تجهیزات و ملزومات پزشکی سازمان غذا و دارو خبر می‌دهد، بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، تا عید نوروز پنج ربات جراح در پنج بیمارستان کشور عملیاتی خواهد شد و اقدامات لازم برای آموزش‌های تخصصی در این زمینه نیز صورت گرفته‌است.

تجهیزات پزشکی هم یکی از حوزه‌های متأثر از تحریم‌ها و جنگ است و حالا با محاصره اقتصادی و بسته‌شدن راه‌های نقل و انتقال، کار برای این بخش از صنعت سلامت هم سخت‌تر شده‌است. در چنین شرایطی برپایی نمایشگاه ایران‌فارمد نشان از تاب‌آوری تجهیزات پزشکی در شرایط سخت دارد. به خصوص اینکه این صنعت همچون دیگر بخش‌های کشور در مسیر رشد و ارتقا حرکت می‌کند و دستاوردهای تازه‌ای برای ارائه دارد؛ درست مثل ربات‌های جراح که قرار است به زودی در بیمارستان‌های کشور به کار گرفته شوند.

■ ربات‌های جراح در بیمارستان‌های ایران

علی علیزاده –مدیر کل تجهیزات و ملزومات پزشکی سازمان غذا و دارو– در نشست خبری نمایشگاه تجهیزات پزشکی، دندانپزشکی، آزمایشگاهی و ملزومات دارویی (ایران‌مد ۲۰۲۶) با اشاره به توسعه فناوری‌های نوین در حوزه تجهیزات پزشکی اظهار کرد: ربات‌های جراح به‌زودی وارد بیمارستان‌های کشور خواهند شد.

وی افزود: «بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته، تا عید نوروز پنج دستگاه ربات جراح در پنج بیمارستان کشور عملیاتی خواهد شد.»

مدیر کل تجهیزات پزشکی سازمان غذا و دارو با اعلام این خبر، از برنامه‌ریزی برای به‌کارگیری فناوری جراحی رباتیک در مراکز درمانی کشور خبر داد.

وی تصریح کرد: «در شرایط کنونی کشور، من این را یک نماد از توانمندی این حوزه می‌دانم که نه‌تنها نیاز جاری کشور را تأمین می‌کند، بلکه حوزه‌های تکنولوژیک حوزه درمان را هم در اختیار می‌گذارد و این فقط یک مصداق است و نمونه‌های زیادی در این زمینه وجود دارد.»

■ همکاری با سازمان انرژی اتمی برای تأمین نیازهای پزشکی هسته‌ای

مدیر کل تجهیزات پزشکی سازمان غذا و دارو، در خصوص تجهیزات مرتبط با صنعت هسته‌ای و پرتو درمانی هم با اشاره به همکاری‌های مشترک با سازمان انرژی اتمی اظهار کرد: «مرکز جامع سرطان کودکان را با کمک سازمان انرژی اتمی در بیمارستان حکیم مستقر کرده‌ایم.»

وی با اشاره به چالش‌های تأمین برخی تجهیزات و مواد مورد نیاز حوزه پزشکی افزود: «تأمین هلیوم مورد نیاز دستگاه‌های تصویربرداری MRI در شرایط کنونی کشور واقعاً کار ساده‌ای نبوده و با دشواری‌هایی همراه‌است.»

بنا به تأکید مدیر کل تجهیزات پزشکی سازمان غذا و دارو، منابع تأمین برخی مواد مورد نیاز تجهیزات پزشکی در سطح جهانی و همچنین در داخل کشور با مشکلاتی مواجه شده‌اند که این موضوع روند تأمین آنها را با چالش روبه‌رو کرده‌است.

علیزاده با اشاره به مشکلات موجود در حوزه تجهیزات پزشکی تصریح کرد: «یکی از چالش‌های ما کمبود منابع رادیواکتیو مورد استفاده در تجهیزات پزشکی است که تأمین آنها اهمیت زیادی دارد.»

وی با تأکید بر همکاری مشترک با سازمان انرژی اتمی خاطرنشان کرد: «در حوزه تأمین نیازهای مرتبط با تجهیزات پزشکی، همکاری نزدیک و تنگاتنگی با سازمان انرژی اتمی داریم و موضوعات مربوط به این بخش را به‌صورت مشترک پیگیری می‌کنیم.»

علیزاده با اشاره به پایش و رصد میزان نیاز و تأمین در حوزه تجهیزات پزشکی گفت: «اقلام مورد نیاز به شکل جاری و همچنین متناسب با نیازهای فصلی تأمین می‌شود و با همت تأمین‌کنندگان، اکنون وضعیت در حوزه تجهیزات پزشکی پایدار است. همچنین اقلام ضروری و حیاتی در حوزه تجهیزات پزشکی طبقه‌بندی شده‌اند و متناسب با آن نیز ذخایر استراتژیک خریداری شده است. در همین راستا ۳۲۲ قلم کالای استراتژیک تعیین شده‌است.»

طبق توضیحات وی، بخش عمده این اقلام استراتژیک کالاهای مصرفی و برخی اقلام نیز مصرفی دستگاهی است که برای کارکرد یک خدمت درمانی حیاتی هستند. اقلام مرتبط با انتقال خون، کیت‌ها و همچنین تجهیزات مرتبط با قلب و عروق و مغز و اعصاب در نظر گرفته شده‌است.

مدیر کل تجهیزات پزشکی سازمان غذا و دارو با تأکید بر اینکه طبق قانون سقف میزان خرید تا شش ماه است و بسته به انواع کالا و توان تأمین‌کننده و موارد دیگر، این خرید استراتژیک صورت گرفته افزود: «ثبت سفارش تجهیزات و ملزومات پزشکی در سال جاری به حدود یک میلیارد و ۸۵۰ میلیون دلار رسیده که در وضعیت مناسبی است؛ با این حال، ثبت سفارش به تنهایی به معنای تأمین کالا نیست و تأمین ارز، انتقال پول، حمل‌ونقل و منابع مالی ریالی نیز در تحقق تأمین نهایی نقش دارند. البته به دلیل مشکلات نقدینگی، تأمین ریال برای فعالان این حوزه مشکل شده و باید نگران این موضوع باشیم.»

به گفته وی، میزان تأمین تجهیزات پزشکی در سال جاری حدود ۶۵۰میلیون دلار ترخیص داشتیم که از سال گذشته کمتر است و مشکلات مرتبط با تحریم و حمل و نقل در این زمینه بی‌تأثیر نیست، اما در عین حال یکی از موضوعات مهم در این زمینه حمایت از تولید داخل است.

مدیر کل امور تجهیزات و ملزومات پزشکی سازمان غذا و دارو با اشاره به وضعیت تأمین ارز این حوزه نیز گفت: «در سال جاری حدود ۶۵۰میلیون دلار ارز ترجیحی در این حوزه تأمین شده و بنابراین بخش عمده ارز تأمین شده است. البته تخصیص و مدیریت منابع باید متناسب با نیاز واقعی کشور و شرایط بازار انجام شود.»

علیزاده حمایت از تولید داخل را یکی از راهکارهای تقویت پایداری تأمین دانست و افزود: «توسعه ظرفیت تولید داخلی می‌تواند به تأمین بخشی از نیاز کشور و کاهش وابستگی به مسیرهای خارجی کمک کند.» وی همچنین به بحث نگهداشت تجهیزات پزشکی اشاره کرد و افزود: «بحث‌های اولیه این موضوع انجام شده و در این راستا در حاشیه ایران‌مد، اولین اجلاس مدیران تجهیزات پزشکی کشور را خواهیم داشت تا به این ترتیب بتوانیم بودجه جداگانه‌ای در سال ۱۴۰۶ برای نگهداشت تجهیزات داشته باشیم.»

■ مطالبات سنگین تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی

عبدالله مستعلی‌پور –نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی– هم در این نشست با اشاره به انباشت مطالبات در این حوزه گفت: «صنف تجهیزات پزشکی به سمت ورشکستگی رفته و این مهم، ناشی از انباشت مطالبات این حوزه است؛ به طوری که عمق مطالبات در این حوزه به حدود ۵۰۰ روز رسیده‌است.»

در ادامه امید شهبندی –رئیس کارگروه مطالبات صنعت تجهیزات پزشکی– نیز با اشاره به حجم مطالبات در حوزه تجهیزات پزشکی و تأخیر در پرداخت‌ها گفت: «پرداخت بیمه برای دارو ۱۱۰ همت و برای تجهیزات پزشکی ۱۰ همت است و لازم است سهم تجهیزات پزشکی از بیمه‌ها را افزایش دهیم و در این راستا پنلی با همین موضوع در نمایشگاه در نظر گرفته شده‌است.»

به گفته وی، عمق مطالبات حوزه تجهیزات پزشکی با توجه به پرداخت‌های اخیر، به حدود ۴۸۰ روز رسیده‌است.